
KÖNYVSZEMLE

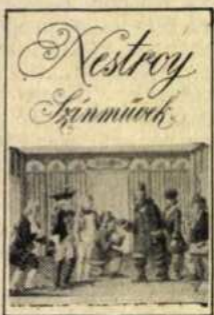
írta:

Tonján Tamás

A kiadói sorozatok között az egyik leghasznosabb, legszínvonalasabb az a vállalkozás, amelynek keretében az *Európa* egy-egy drámairói életműből nyújt válogatást. A szerkesztő, *Osztoivits Levente* főként a klasszikusoknak nyit teret, de a mai termés java sem kerüli el figyelmét. Szinte mindig felfedező vagy újralfedező érvénnyel válogat. Az alkalmazatos fogású, külső képükben is vonzó kötetekből több is elkelne, hiszen közkézen forgó drámagyűjteményeknek nem vagyunk bőviben. Legfrissebben

JOHANN NEPOMUK NESTROY

színműveit vehetjük kézbe. **Eörsi István** rostalta át a jogászhallgatóból énekesse és színészszé, majd íróvá és direktorrá lett múlt századi szerző hatvankét hiteles darabját (még vagy tizenöt mű esetében bizonytalan,

Nestroy-e az író), s épp annyit ad, amennyit adni érdemes: ez a hat játék rokonszenvesen karakterizálja az igényes mulattatót, s magyarázza a nálunk egy időre szinte elfeledett osztrák szatirikus ma újra emelkedő csillagát. A primer kacagtatást a sokszor hagyományos vagy kölcsönvett cselekmény és az ügyes technika szavatolja. A bécsi külvárosok kavargásából vett figurák ismerősen eredetiek, a *Zsineg Fábiánok*, *Nemes Pénzvadászyk*, *Ricsajdurrok*, *Viasz Vilibaldok*, *Molynyúzó* és *Csípőscsőry asszonyok* eleven élettől népesítik be a komédiákat. A dalbetétek úgy csendülnek föl, hogy a *Volksstück* — a gazdag hagyományú bécsi népszínjáték — nemcsak a részben rokon népszínművet juttatja eszünkbe, de egészen Brechtig is kalandozhat fantáziánk. Ödön von Horváthig, Franz Xaver Kroetzig, Peter Handkéig úgyszintén. A főszerephez juttatott, leleplezett és kigúnyolt közhely, az asszociáltató szóficam, a filozofikus töltésű nyelvi abszurditás majdhogynem kortárs, mai drámaszerzőnek érezheti Nestroyt. A fordítók — *Tandori Dezső*, **Eörsi István**, *Mészöly Dezső*, *Hajnal Gábor*, *Viola József*, *Görgey Gábor* — derekasan állják a nem könnyű próbát. Viola József például a *Szabadság Mucsán* cím-adással úgy magyarítja az eredetiben is pejoratív címet, hogy a Nestroy-darabbal nagyjából egy időben keletkezett, elítélő értelmet lopja bele. S hasonló ötleteik, találataik a

többieknek is bőven akadnak. Nem nehéz megjósolni, hogy a nyomtatott betű hamarosan életre kel: nyílt titok néhány rendező és színház erőteljes érdeklődése *Lumpáciusz Vagabundusz* és szereplőtársai iránt.

Az 1801 és 1862 között élt Nestroynál egy emberöltővel volt fiatalabb a cseh

Tarján Tamás